

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 036505 25 Uvp 2
Sarajevo, 11.09.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija: Vuković Josipa, kao predsjednika vijeća, Džerahović Emire i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Metiljević Samre, kao zapisničara, u upravnom sporu tužiteljice Čuljak Ivanke iz Širokog Brijega, zastupane po punomoćniku Zelić Toniju, advokatu iz Ljubuškog, ul. Kralja Zvonimira br. 4, protiv akta broj: 01-26-3-566/20 od 22.05.2024. godine, tuženog Federalne uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove, Sarajevo, u upravnoj stvari inspekcijskog nadzora, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke, podnesenom protiv rješenja Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 036505 24 U 2 od 06.02.2024. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 11.09.2025. godine, donio je slijedeću:

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 036505 24 U 2 od 06.02.2024. godine odbačena je tužba tužiteljice podnesena protiv osporenog rješenja tuženog organa, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena, kao neosnovana, njena žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja Federalnog inspektora za katastar nekretnina i katastar komunalnih uređaja, broj: 04-30-3-2095/19 od 12.03.2020. godine, u predmetu inspekcijskog nadzora u Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Grada Široki Brijeg. Tim prvostepenim rješenjem naloženo je Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Grada Široki Brijeg da poništi promjenu koja se odnosi na parcelu k.č. 3900 K.O. Lištica, koja je izvršena rješenjem broj: 07/1-30-101/17-4 od 09.02.2017. godine, na osnovu pravosnažnog Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Širokom Brijegu, broj: 64 0 O 006541 95 O od 20.04.2011. godine. Također je naloženo, da promjenu na parceli k.č. 61/29 K.O. Lise po zemljišnoknjižnoj evidenciji starog premjera (što odgovara parceli k.č. 3900 K.O. Lištica po katastarskoj evidenciji novog premjera), izvrši u skladu sa stavom II izreke Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Širokom Brijegu, broj: 64 0 O 006541 95 O od 20.04.2011. godine, sve u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema rješenja.

Protiv pobijanog rješenja prvostepenog suda tužiteljica je, putem punomoćnika, podnijela zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke zbog povrede federalnog zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku iz razloga koji su u zahtjevu navedeni i detaljno obrazloženi. Ističe da je pogrešno i pravno neodrživo stajalište prvostepenog suda da tužiteljica nije aktivno legitimisana za pokretanje i vođenje predmetnog upravnog spora, obzirom da je u konkretnom predmetu inspekcijskog nadzora od strane federalnog inspektora

za katastar naloženo Službi za geodetske poslove i katastar Široki Brijeg da poništi promjene koje su izvršene na temelju dva rješenja iste službe broj: 07/1-30-101/17-4 od 09.02.2017. godine, a na temelju predmetnog rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Širokom Brijegu, broj: 64 0 O 006541 95 O od 20.04.2011. godine, na osnovu kojeg je izvršena promjena u katastarskom operatu i posjedovnom listu broj: 643 K.O. Lištica na način da je u tom listu u koji spada k.č. br. 3900 umjesto dotadašnjeg posjednika Mandić Joze (sin Bože) iz Širokog Brijega upisana tužiteljica. Imajući u vidu navedeno, proizilazi da je navedenim ostavinskim rješenjem, a poslije toga i upravnim aktom, koji je predmet konkretnog inspekcijskog nadzora, u korist tužiteljice bilo ustanovljeno određeno pravo, koje bi provedbom pobijanog inspekcijskog rješenja bilo ukinuto ili smanjeno, čime je tužiteljica u toku predmetnog postupka dokazala da joj pripada svojstvo stranke u smislu odredbi člana 48. Zakona u upravnom postupku, kako bi u konkretnom slučaju zaštitila svoja prava ili pravne interese. Zbog svega navedenog smatra da su donošenjem osporenih odluka upravnih organa i prvostepenog suda povrijeđena prava i interesi tužiteljice zasnovani na zakonu (shodno članu 2. Zakona o upravnim sporovima), te da je aktivno legitimisano za pokretanje upravnog spora, zbog čega predlaže da ovaj sud zahtjev uvaži i pobijano rješenje prvostepenog suda preinači, te sam odluči o tužbi tužiteljice ili pobijano rješenje prvostepenog suda ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi i zainteresirana osoba Crnogorac Anica iz Širokog Brijega (putem punomoćnika) su predložili da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije BiH", br. 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude, iz slijedećih razloga:

Prema stanju upravnog spisa i obrazloženju pobijanog rješenja prvostepenog suda proizilazi da je rješenjem Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Grada Široki Brijeg, broj: 07/1-30-101/17-4 od 09.02.2017. godine, izvršena promjena posjednika na predmetnoj parceli (parcelu k.č. 3900 K.O. Lištica, upisana u P.L. broj: 643) iza umrlog posjednika Mandić Joze (sin Bože) iz Širokog Brijega u korist 14 nasljednika (kako je to pobliže navedeno na str. 4. tog rješenja), među kojima je upisana i tužiteljica, kao posjednik iste parcele sa dijelom 25/1008, a na osnovu pravosnažnog Rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Širokom Brijegu, broj: 64 0 O 006541 95 O od 20.04.2011. godine; da je predmetni inspekcijski nadzor nadležnog Federalnog inspektora proveden na zahtjev punomoćnika zainteresirane osobe Crnogorac Anice, iz razloga što joj kao zakonskoj nasljednici drugog nasljednog reda do dana provođenja predmetnog inspekcijskog nadzora nije dostavljeno navedeno rješenje Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Grada Široki Brijeg od 09.02.2017. godine, a niti je u istom upisana kao posjednik dijela predmetne parcele sa dijelom od 589/1008, kako je to pobliže navedeno u stavu II izreke navedenog rješenja o nasljeđivanju od 20.04.2011. godine; da je nadležni inspektor o izvršenom inspekcijskom pregledu i utvrđenim nepravilnostima (greškama) navedene službe u provođenju promjena u katastarskom operatu na predmetnoj parceli sačinio zapisnik, broj: 04-30-3-2095/19 od 27.02.2020. godine, u prisustvu punomoćnika gradonačelnika Grada Široki Brijeg (Draškić Vjekoslav) u kojem je konstatovano da izvršene promjene korisnika u katastarskom operatu nisu u skladu sa stavom II izreke navedenog rješenja o nasljeđivanju od 20.04.2011. godine, u kojoj je izričito navedeno da se iz ostavinske imovine pokojnog Mandić Joze (sin Bože) izdvaja nekretnina zvana „Dubrava“ označena kao k.č. 61/29 upisana u

knjižnom ulošku 605. K.O. Lise i uručuje se u vlasništvo njegovim zakonskim nasljednicima II nasljednog reda i to Anici Crnogorac (kći Ivana) iz Širokog Brijega, bratična ostavitelja sa dijelom od 589/1008, Mandić Anki, Čuljak Ivanke, Mandić Zvonimiru, Kožul Merici, svi iz Širokog Brijega, sa dijelom od po 25/1008, te Mandić Renati, Mandić Ivici, sa dijelovima od po 31/1008, Mandić Danku i Mandić Mariu sa dijelovima od po 93/2016 i Čavar Anđi sa dijelom od 19/144; da je ovlašteni predstavnik subjekta nadzora potpisao zapisnik o inspekcijskom pregledu bez primjedbi, te da je na temelju tog zapisnika prvostepeni organ donio rješenje od 12.03.2020. godine kojim se nalaže Službe za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Grada Široki Brijeg da otkloni utvrđene nepravilnosti (greške upisa) na način da poništi izvršene promjene posjednika koje se odnose na predmetnu parcelu, te da promjenu posjednika na navedenoj parceli izvrši u skladu sa citiranim stavom II izreke rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 O 006541 95 O od 20.04.2011. godine, kako je to pobliže navedeno u dispozitivu prvostepenog rješenja od 12.03.2020. godine; da protiv prvostepenog rješenja kontrolisani subjekat nije izjavio žalbu, već tužiteljica putem punomoćnika, a osporenim rješenjem od 22.05.2024. godine tuženi organ je žalbu tužiteljice odbio kao neosnovanu, cijeneći prvostepeno rješenje pravilnim i zakonitim uz ocjenu da je zainteresirana osoba Crnogorac Anica ostvarila svoje pravo na sporni dio predmetne parcele temeljem stava II izreke navedenog rješenja o nasljeđivanju, te da je nadležna služba u provođenju ostavinskog rješenja u katastru dužna otkloniti utvrđenu grešku koju je počinila. Protiv osporenog rješenja od 22.05.2024. godine tužiteljica je podnijela tužbu upravnom sporu, koju je prvostepeni sud pobijanim rješenjem od 06.02.2024. godine odbacio, s pozivom na odredbe člana 25. stav 1. tačka 3. Zakona o upravnim sporovima, cijeneći da se u konkretnom postupku nije rješavalo o pravima tužiteljice, već da se radi o postupku inspekcijskog nadzora u kojem su kontrolisanom subjektu nadzora (nadležna Služba za imovinsko-pravne poslove i katastar Grada Široki Brijeg), naložene upravne mjere pobliže označene u dispozitivu prvostepenog rješenja, radi otklanjanja utvrđenih grešaka u upisu promjene posjednika, te provođenja promjena posjednika iza umrlog Mandić Joze u skladu sa stavom II izreke navedenog rješenja o nasljeđivanju od 20.04.2011. godine.

Donošenjem pobijanog rješenja od 06.02.2024. godine prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je zahtjev tužiteljice za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime odredbama člana 23. Zakona o Federalnim ministarstvima i drugim tijelima Federalne uprave („Službene novine Federacije BiH“, br.: 58/02-48/11) propisano je da Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove vrši upravne i druge stručne poslove iz nadležnosti Federacije koji se, pored ostalog, odnose na inspekcijski nadzor nad poslovima premjera i katastra nekretnina, katastra zemljišta i katastra komunalnih uređaja.

Odredbama člana 2. stav 1. Zakona o upravnim sporovima propisano je da pravo pokretanja upravnog spora ima pojedinac ili pravno lice, ako smatra da mu je upravnim aktom povrijeđeno neko pravo ili neposredni lični interes zasnovan na zakonu, te pod istim uvjetima pojedinac ili pravno lice koji su učestvovali u upravnom postupku radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa (zainteresirano lice). Odredbom člana 25. stav 1. tačka 3. istog Zakona je regulisano da će nadležni sud rješenjem odbaciti tužbu ako utvrdi da je očigledno da se upravnim aktom koji se tužbom osporava ne dira u pravo tužitelja ili u njegov neposredni lični interes zasnovan na zakonu.

Odredbom iz člana 125. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine¹, je propisano da kada se u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen zakon, ili drugi propis čije izvršenje nadzire, inspektor ima ovlaštenja i obavezu da naloži sljedeće upravne i druge mjere: 1) naredi da se utvrđeni nedostaci i nepravilnosti otklone u određenom roku; 2) naredi preduzimanje odgovarajućih upravnih radnji koje su pravno lice, kao i pravno lice sa javnim ovlaštenjima, odnosno organ uprave i upravna organizacija obavezni da preduzmu; 3) zabrani preduzimanje radnji koje smatra da su u suprotnosti sa zakonom, ili drugim propisom nad čijim provođenjem vrši nadzor; 4) izrekne i naplati novčanu kaznu na licu mjesta, ako je za to zakonom ovlašten o čemu se izdaje pisana potvrda; 5) podnese zahtjev za pokretanje disciplinske odgovornosti, odnosno prekršaja, ili privrednog prijestupa, odnosno krivičnu prijavu za krivično djelo, ako su povredom zakona, ili drugog propisa učinjeni ti prijestupi, ili krivično djelo; 6) preduzme i druge upravne mjere i radnje za koje je posebnim zakonom i drugim propisom ovlašten, dok je članom 126. stav 1. istog zakona, propisano da upravne i druge mjere iz tačaka od 1. do 3. i tačke 5. člana 125., kao i preventivne mjere iz člana 130. ovog zakona inspektor naređuje donošenjem pisanog rješenja. Osnov za donošenje rješenja predstavlja činjenično stanje navedeno u zapisniku iz odredbe člana 124. ovog zakona, a stav 2. navedenog člana propisuje da na rješenje iz stava 1. ovog člana odgovorno lice kod kojeg je izvršen inspekcijski nadzor ima pravo izjaviti žalbu nadležnom organu u roku od osam dana od dana prijema rješenja, ako posebnim zakonom nije određen drugi rok.

Cijeneći konkretnu situaciju prema citiranim propisima, proizilazi da je prvostepeni sud u obrazloženju pobijanog rješenja pravilno zaključio da u konkretnoj upravnoj stvari nisu ispunjene procesne pretpostavke za vođenje predmetnog upravnog spora, jer je očito da se osporenim upravnim aktima nadležnih organa u ovoj upravnoj stvari uopće ne dira u pravo tužiteljice ili njen izravni osobni interes temeljen na zakonu. Ovo iz razloga što u konkretnoj upravnoj stvari tužiteljici, kao pojedincu, nisu naložene bilo kakve upravne mjere, već kontrolisanom subjektu nadzora - Službi za imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar Grada Široki Brijeg, koja je temeljem nezakonitog rješenja broj: 07/1-30-101/17-4 od 09.02.2017. godine izvršila sporne promjene posjednika na predmetnoj parceli suprotno stavu II izreke rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 64 0 O 006541 95 O od 20.04.2011. godine (prema kojem je bila dužna upisati i pravo posjeda zainteresirane osobe Crnogorac Anice na predmetnoj parceli, sa dijelom 589/1008, a što je propustila da učini).

Dakle, u ovoj upravnoj stvari inspekcijskog nadzora samo je naređeno preduzimanje odgovarajućih upravnih mjera nadležnom organu (koji je samo i bio stranka u provedenom postupku), čije odgovorno lice je jedino imalo pravo izjaviti žalbu na prvostepeno rješenje (pa je stoga i tuženi žalbu trebao odbaciti, a ne odbiti, što nije od uticaja na drugačije rješenje ove upravne stvari), to je tužiteljici nedostajala aktivna stranačka legitimacija za pokretanje i vođenje predmetnog upravnog spora, jer u smislu citiranih odredba Zakona o upravnim sporovima niti je učestvovala (niti je trebala učestvovati) u upravnom postupku, a niti se osporenim aktom rješavalo o bilo kakvom njenom pravu ili o neposrednom ličnom interesu zasnovanom na zakonu.

Imajući u vidu navedeno, neosnovani su navodi zahtjeva da je prvostepeni sud bio dužan priznati tužiteljici svojstvo stranke u predmetnom upravnom sporu primjenom citirane odredbe člana 2. stav 1. Zakona u upravnim sporovima, kako bi u konkretnom slučaju zaštitila

¹ Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj: 35/05

svoja prava ili pravne interese, budući da takvo pravo tužiteljica ne može ostvariti u ovoj upravnoj stvari, već tek u postupku protiv konačnog rješenja o izvršenim promjenama koje će nadležna služba donijeti u skladu sa naloženim upravnim mjerama, kako je to pravilno cijenio i prvostepeni sud u obrazloženju pobijane odluke.

Na osnovu izloženog, ovaj Sud je našao da pobijanim rješenjem prvostepenog suda nije povrijeđen zakon na štetu tužiteljice, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, valjalo odlučiti kao u izreci ove presude.

Zapisničar

Metiljević Samra, s.r.

Predsjednik vijeća

Vuković Josip, s.r.